

REKOMENDACJE DO PLANÓW I PROGRAMÓW NAUCZANIA

dla zawodu: **krawiec 753105**

w branży: **włókienniczo – odzieżowej**

Warszawa 2018

Przedstawiam rekomendacje do planów i programów nauczania opracowane na podstawie przeprowadzonej analizy zapisów zmodyfikowanych podstaw programowych kształcenia dla zawodu **krawiec** oraz w oparciu o własne doświadczenia zawodowe i znajomość branży zawodowej.

I. Rekomendacje do programów nauczania

1. Nazwa i symbol cyfrowy zawodu:

krawiec 735105

2. Nazwa i symbol kwalifikacji wyodrębnionych w zawodzie:

WOK.14. Projektowanie i wytwarzanie wyrobów odzieżowych

3. Typ szkoły, w której odbywa się kształcenie w zawodzie

Branżowa Szkoła I Stopnia

4. Zalecany typ programu

Program przedmiotowy

Uzasadnienie wyboru; program przedmiotowy obejmuje pełny rejestr realizowanych w szkole przedmiotów, ich rozkład na poszczególne lata nauki, a także liczbę godzin nauczania dla każdego z nich zarówno w pełnym cyklu pracy szkoły, jak i w poszczególnych klasach. Stanowi on podstawę dla opracowanych programów nauczania objętych nim przedmiotów. W programie nauczania plan nauczania zamieszcza się jako oddzielne tabele dla każdego typu szkoły.

Stosując przedmiotowy program nauczania organizacja kształcenia nie stanowi problemu dla szkoły zawodowej, jedynie w przypadku wprowadzania specjalizacji w programie przedmiotowym należy szczegółowo zaplanować proces jej wdrażania.

Program przedmiotowy pozwala sformułować wymagania w odniesieniu do specyfiki przedmiotu, celów nauczania przedmiotu (wynikających z obowiązującej Podstawy programowej kształcenia ogólnego), poziomu wiedzy uczniów - zarówno wiedzy osobistej jak i wiedzy naukowej oraz sposobu jej uczenia się oraz pozwala na doskonalenie umiejętności samodzielnego uczenia się i umiejętności działania w zespole.

5. Zalecany rodzaj programu ze względu na układ treści

Program liniowy

Uzasadnienie wyboru; przy realizacji programu liniowego należy zwrócić uwagę na tematykę najtrudniejszą do opanowania przez uczniów oraz elementy istotne w realizacji celów kształcenia, zaproponować efektywne metody nauczania, sposób organizacji zajęć, rodzaj pracowni dydaktycznej, w której realizowany będzie program przedmiotu oraz liczebność grup uczniów. Ponieważ zawód krawca wiąże się z wieloma umiejętnościami, które aby były zapamiętane, nauczone i biegle wykonywane, powinny być cyklicznie powtarzane, a przy realizacji programu liniowego występuje jednorazowa ekspozycja poszczególnych treści programowych niezbędne są zajęcia praktyczne realizowane w szkole, w warsztatach szkolnych, oraz kształtowanie umiejętności zawodowych podczas stażów wakacyjnych w firmach odzieżowych, które umożliwią wielokrotne powtarzanie zadań zawodach.

6. Propozycje podziału na przedmioty oraz odpowiednio działy programowe i treści kształcenia

Program przedmiotowy

Przedmioty	Liczba godzin	Działy programowe	Materiał nauczania Treści nauczania
Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	30	Bezpieczeństwo i higiena pracy. Bezpieczeństwo i higiena pracy w firmach odzieżowych.	Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w pracowni włókienniczej. Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązujące w firmach odzieżowych Procedury postępowania w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Instytucje oraz służby zajmujące się ochroną pracy oraz ochroną środowiska w Polsce – zadania i uprawnienia. Przepisy dotyczące ochrony przeciwpożarowej obowiązujące w Polsce. Środki gaśnicze – rodzaje, zasady stosowania. Procedury udzielania pierwszej pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach przy pracy oraz

			w stanach zagrożenia zdrowia i życia
Materiałoznawstwo odzieżowe	100	Surowce włókiennicze Materiały włókiennicze i dodatki krawieckie	Klasyfikacja surowców włókienniczych. Właściwości i zastosowanie surowców włókienniczych. Metody identyfikacji surowców włókienniczych. Klasyfikacja wyrobów włókienniczych. Właściwości i zastosowanie liniowych i płaskich wyrobów włókienniczych. Skóry naturalne licowe i futerkowe. Materiały odzieżowe wzmacniające, usztywniające, termoizolacyjne, podszewkowe. Klasyfikacja dodatków krawieckich. Metody konserwacji wyrobów włókienniczych. Zasady magazynowania wyrobów włókienniczych.
Podstawy projektowania i konstrukcji wyrobów odzieżowych	250	Rysunki wyrobów odzieżowych Konstrukcja i modelowanie wyrobów odzieżowych	Rodzaje wyrobów odzieżowych. Rysunki wyrobów odzieżowych. Zasady wykonywania rysunków żurnalowych i modelowych. Zasady sporządzania rysunków technicznych wyrobów odzieżowych. Podstawy kolorystyki. Znaczenie kolorów w projektowaniu odzieży. Typy figur ludzkich. Sposoby ukrywania wad figury. Trendy w modzie. Zasady projektowania wyrobów odzieżowych. Zasady doboru materiałów odzieżowych, dodatków krawieckich i zdobniczych. Źródła informacji zawodowej. Programy komputerowe do projektowania wyrobów odzieżowych. Proporcje figury ludzkiej.

			<p> Płaszczyzny i linie ciała. Punkty pomiarowe. Przyrządy pomiarowe, przybory i narzędzia krawieckie. Pomiary antropometryczne. Tabele wymiarów antropometrycznych. Pomiary na potrzeby krawiectwa miarowego. Budowa siatki konstrukcyjnej. Formy i szablony podstawowych wyrobów odzieżowych. Metody stopniowania szablonów. Modelowanie wtórne podstawowych form odzieży. Zasady organizacji stanowiska pracy do konstruowania i modelowania wyrobów odzieżowych. </p>
Techniki wytwarzania odzieży	190	Maszyny i urządzenia	<p> Klasyfikacja maszyn i urządzeń szwalniczych. Budowa zewnętrzna i oprzyrządowanie maszyn szwalniczych. Mechanizmy maszyn szwalniczych, ich funkcje i zasady działania maszynowych. Maszyny szwalnicze specjalne. Maszyny szwalnicze z automatycznym sterowaniem. Maszyny i urządzenia do obróbki parowo-ciepłej. Maszyny i urządzenia stosowane w krojowni. Zasady obsługi maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania wyrobów odzieżowych. Konserwacja oraz naprawa maszyn i urządzeń stosowanych w procesie wytwarzania wyrobów odzieżowych. </p>

		<p>Proces wytwarzania wyrobów odzieżowych</p>	<p>Procesy wytwarzania wyrobów odzieżowych. Obliczanie ilości materiałów potrzebnych do wykonania określonych asortymentów odzieży. Rodzaje układów szablonów. Zasady rozkroju materiałów odzieżowych. Zasady doboru ściągów i szwów do określonych operacji technologicznych. Zasady doboru maszyn i urządzeń do wykonywania określonych wyrobów odzieżowych. Zasady doboru oprzyrządowania maszyn szwalniczych. Zasady łączenia elementów wyrobów odzieżowych. Sposoby wykończenia i uszlachetniania wyrobów odzieżowych. Parowo-ciepła obróbka tkanin i wyrobów odzieżowych. Kontrola jakości stosowana w procesach wytwarzania wyrobów odzieżowych. Dokumentacja techniczno-technologiczna wyrobów odzieżowych. Kalkulacja kosztów związanych z wykonaniem wyrobów odzieżowych. Programy komputerowe wspomagające wykonywanie wyrobów odzieżowych.</p>
<p>Wykonywanie wyrobów odzieżowych</p>	<p>645</p>	<p>Wykonywanie elementów wyrobów odzieżowych Łączenie elementów wyrobów odzieżowych Krawiectwo usługowo-miarowe Przeróbki i naprawy wyrobów odzieżowych</p>	<p>Projekty wyrobów odzieżowych. Dokumentacja techniczno-technologiczna wyrobów odzieżowych. Obliczanie zapotrzebowania na materiały odzieżowe i dodatki krawieckie. Dobór materiałów do określonych asortymentów</p>

			<p>odzieży. Stosowanie narzędzi i przyborów krawieckich. Dobór urządzeń, narzędzi i przyrządów do rozkroju, materiałów odzieżowych. Ocena jakości materiału przeznaczonego do rozkroju. Rozkrój materiałów odzieżowych. Kontrola jakości wykrojów elementów wyrobów odzieżowych. Klejenie elementów wyrobów odzieżowych. Gospodarka odpadami. Dobieranie ściągów i szwów maszynowych. Przygotowanie maszyn do szycia. Oprzędkowanie maszyn szwalniczych. Szycie maszynowe. Zakłócenia pracy maszyn i sposoby ich usuwania. Obróbka termiczna. Dobór dodatków krawieckich i materiałów zdobniczych. Wykonywanie węzłów technologicznych. Wykonywanie wyrobów odzieżowych. Obróbka parowo-ciepła wyrobów odzieżowych. Wykończenie wyrobów odzieżowych. Uszlachetnianie wyrobów odzieżowych. Organizacja stanowisk pracy – szycia ręcznego i maszynowego. Rysunki wyrobów odzieżowych. Narzędzia i przybory stosowane w krawiectwie miarowo-usługowym. Pomiary krawieckie wykonywane na potrzeby krawiectwa miarowo-usługowego. Materiały odzieżowe i dodatki krawieckie. Dodatki zdobnicze</p>
--	--	--	--

			<p>stosowane w wyrobach odzieżowych. Formy i szablony wyrobów odzieżowych. Szycie ręczne. Przeprowadzenie I i II miary. Szycie maszynowe. Wykończenie i zdobienie wyrobów odzieżowych zgodnie z zamówieniem klienta. Kalkulacja kosztów wykonania usługi krawieckiej. Reklamacja klientów dotycząca usług krawieckich. Organizacja stanowiska pracy do wykonywania przeróbek lub napraw wyrobów odzieżowych. Przepisy bezpieczeństwa i higieny pracy, ochrony przeciwpożarowej i ochrony środowiska. Stosowanie środków ochrony indywidualnej podczas wykonywania prac związanych z naprawą lub przeróbką wyrobów odzieżowych. Ocena jakości wyrobów odzieżowych przeznaczonych do przeróbki lub naprawy. Analiza możliwości wykonania usług związanych z przeróbką lub naprawą wyrobów odzieżowych. Określenie zakresu prac związanych z przeróbką wyrobów odzieżowych. Określenie zakresu prac związanych z naprawą wyrobów odzieżowych. Przygotowanie wyrobów odzieżowych do przeróbek lub napraw. Dobieranie technik i sposobów dokonywania napraw uszkodzonych lub zniszczonych elementów wyrobów odzieżowych.</p>
--	--	--	---

			<p>szwalniczych. Instrukcje obsługi maszyn szwalniczych. Konwersacje w języku obcym zawodowym. Prowadzenie korespondencji z klientami w języku obcym. Wyrażanie opinii, wydawanie poleceń. Porozumiewanie się w języku obcym ze współpracownikami.</p>
Kompetencje personalne i społeczne (KPS)	30	Kompetencje personalne i społeczne	<p>Uniwersalne zasady etyki. Prawa i obowiązki, zasady i reguły postępowania. Etyka zawodowa pracownika i pracodawcy. Samoocena jako element kształtujący kompetencje społeczne. Odpowiedzialność za podejmowane działania. Skutki podjętych decyzji związanych ze stanowiskiem pracy. Odpowiedzialność prawna za podejmowane działania. Odpowiedzialność finansowa, materialna za powierzony majątek, sprzęt techniczny. Metody wyeliminowania stresu w pracy zawodowej rozwoju. Zasady nieuczciwej konkurencji i konsekwencji prawnych naruszenia tajemnicy zawodowej. rozwiązywania konfliktów. Mediacje jako sposób rozwiązywania problemów. pracujących w zespole.</p>
Podjęcie i prowadzenie działalności gospodarczej (PDG)	30	Podstawy formalno-prawne działalności gospodarczej	<p>Podstawy działalności gospodarczej. Przepisy prawa dotyczące prowadzenia działalności gospodarczej. Konsekwencje wynikające z nieprzestrzegania przepisów o ochronie danych osobowych oraz</p>

		<p>Prowadzenie przedsiębiorstwa w branży odzieżowej</p>	<p> przepisów prawa podatkowego i prawa autorskiego. Formy organizacyjno-prawne działalności przedsiębiorstwa. Formy pozyskiwania kapitału. Rejestrowanie przedsiębiorstwa. Dokumentacja dotycząca podejmowania działalności gospodarczej. Opodatkowanie działalności gospodarczej. Systemy wynagrodzeń pracowników. Zasady sporządzania biznesplanu. Prawa i obowiązki pracownika i pracodawcy. Ubezpieczenia gospodarcze. Etyka w biznesie. </p> <p> Przedsiębiorstwa i instytucje funkcjonujące w branży odzieżowej. Charakterystyka działalności przedsiębiorstw branży odzieżowej. Źródła przychodów i kosztów w przedsiębiorstwach branży odzieżowej. Optymalizacja kosztów w prowadzonej działalności gospodarczej. Zasady współpracy przedsiębiorstwa branży odzieżowej z kontrahentami. Prace biurowe – zasady sporządzania pism. Obsługa biurowych urządzeń technicznych. Badania marketingowe. Działania marketingowe. Specjalistyczne programy komputerowe wspomagające prowadzenie działalności gospodarczej. </p>
--	--	---	--

7. Ogólna charakterystyka celów kształcenia/kluczowe umiejętności absolwenta

Absolwent szkoły kształcącej w zawodzie **krawiec** realizuje zadania związane z wytwarzaniem oraz konfekcjonowaniem wyrobów odzieżowych. W procesie kształcenia zawodowego kształtowane są umiejętności rozpoznawania materiałów odzieżowych i dodatków krawieckich, określania ich właściwości oraz możliwości zastosowania, dobierania fasonów odzieży do określonych typów sylwetek klientów, korzystania z rysunków żurnalowych i modelowych, wykonywania prostych projektów plastycznych oraz konstruowania i modelowania form odzieży zgodnie z zamówieniem klienta. Krawiec wykonuje również czynności związane z organizacją stanowiska pracy, obsługą maszyn szwalniczych typu: overlok, stębnówka, guzikarka, dziurkarka oraz urządzeń odzieżowych, pras i manekinów prasowniczych, wykonywania różnych asortymentów odzieży dla wszystkich grup wiekowych, a także wykonywania przeróbek i napraw krawieckich wyrobów odzieżowych.

8. Rekomendowane procedury osiągnięcia szczegółowych celów kształcenia

Obecne potrzeby pracodawców wynikają z braku wykwalifikowanych kadr zarówno na poziomie zadań bezpośrednio produkcyjnych, produkcyjnych i umysłowych w branży.

W zawodzie krawca istnieje na rynku pracy zapotrzebowanie na takie umiejętności stanowiskowe w branży odzieżowej jak: szwaczka, krawiec wzorcowni, prasowacz wyrobów gotowych – którego nazwa mogłaby zmienić się na operatora maszyn stabilizujących, oraz krojczy. W celu udoskonalenia powyżej opisanych umiejętności powinno się umożliwić uczniom odbywanie corocznych wakacyjnych praktyk w firmach w wymiarze 4 tygodni, kursów uzupełniających prowadzonych w firmach poza godzinami lekcyjnymi, aby uczeń miał możliwość powtarzalności kształtowanych czynności związanych z wytworzeniem wyrobu odzieżowego od podstaw i związanych z nim umiejętności.

Dodatkowo zdobywanie takich umiejętności jak i zawodu powinno być możliwe dla osób na każdym etapie kształcenia.

W zawodzie krawiec należy rozważyć odbywanie staży po zakończeniu szkoły lub prowadzenie kształcenia dualnego w warunkach rzeczywistych. Zaangażowanie przedsiębiorców w realizację procesu kształcenia zawodowego polegałoby na tworzeniu klas patronackich wzmacniających współpracę szkoły z pracodawcą, przyjmowanie uczniów na zajęcia praktyczne i staże wakacyjne, szkolenia kadry pedagogicznej oraz udział pracodawcy w egzaminowaniu uczniów. Pracodawcy powinni być także włączani w wydarzenia szkole: szkolne targi pracy, konkursy zawodoznawcze oraz uroczystości szkolne.

9. Rekomendacje dotyczące realizacji praktycznej nauki zawodu: zajęć praktycznych i praktyk zawodowych

Zajęcia praktyczne powinny umożliwiać rozwijanie umiejętności ukształtowanych w warunkach szkolnych. Zadania wykonywane przez uczniów w trakcie zajęć praktycznych powinny być skorelowane z treściami programowymi realizowanymi w szkole na zajęciach kształcenia teoretycznego. Uczniowie powinni mieć możliwość sprawdzenia swoich umiejętności w rzeczywistych warunkach zakładu pracy i mieć możliwość wielokrotnego powtarzania wykonywanych zadań. Wybór miejsca odbywania zajęć praktycznych powinien być związany z potrzebami rynku pracy w regionie. Wskazane jest by podczas zajęć praktycznych uczniowie poznali produkcję różnych wyrobów odzieżowych. Uczniowie powinni dokumentować przebieg zajęć praktycznych. Szkoła powinna zorganizować zajęcia praktyczne w dobrze wyposażonych pracowniach szkolnych lub w podmiocie zapewniającym rzeczywiste warunki pracy właściwe dla nauczanego zawodu. Zawód krawiec w ujęciu szkolnym zawiera bardzo dużą liczbę ukształtowanych umiejętności związanych z konstruowaniem form odzieżowych, obsługiwaniem maszyn i urządzeń do wytwarzania wyrobów odzieżowych oraz wykonywaniem różnorodnych operacji technologicznych. Pracodawcy poszukują pracowników, którzy potrafią wykonywać konstrukcje lub którzy będą dokonywali obróbki technologicznej związanej z krojeniem, szyciem, prasowaniem odzieży.

10. Pozostałe rekomendacje/uwagi dotyczące programu nauczania

- zwiększyć liczbę godzin zajęć praktycznych,
- dopisać efekt kształcenia dotyczący korzystania z norm branżowych,
- dostosować specjalizacje w kontekście potrzeb rynku pracy w danym regionie przy współudziale pracodawcy,
- dopisać efekt kształcenia związany z promocją branży –aktualne miejsce branży na mapie polskiego przemysłu
- zaangażować szkoły wyższe zawodowe i instytuty badawcze do opracowywania programu nauczania uwzględniając zmiany zachodzące w procesie techniczno-technologicznym wytwarzania wyrobów odzieżowych w przemyśle,

II. Rekomendacje do planu nauczania

1. Podział na przedmioty/moduły w kształceniu zawodowym wraz z określaniem liczby godzin.

Lp.	Przedmiot/moduł	Liczba godzin
1	Bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)	30
2	Materialoznawstwo odzieżowe	100
3	Podstawy projektowania i konstrukcji wyrobów odzieżowych	250
4	Techniki wytwarzania odzieży	190
5	Wykonywanie wyrobów odzieżowych	645
6	Język obcy ukierunkowany zawodowo (JOZ)	60
7	Kompetencje personalne i społeczne (KPS)	30
8	Podejmowanie i prowadzenie działalności gospodarczej (PDG)	30

2. Pozostałe rekomendacje/uwagi dotyczące planu nauczania

Należy opracować podręczniki szkolne z wiedzą współczesną, dotyczącą najnowszych technologii branży włókienniczo –odzieżowej , w formie papierowej lub elektronicznej, które umożliwią uczniom dostęp do treści dotyczących podstaw wiedzy, technologii oraz praktyki. W celu stworzenia podręczników należy nawiązać współpracę ze specjalistami i pracownikami przedsiębiorstw branży włókienniczo-odzieżowej.